58e jaargang. — No 42. Dit nummer bestaat uit 8 bladzijden. Zaterdag, 27 Mei 1911.

Men schrijft in te Tongeren bij **H. Collée,** uitgever en eigenaar van dit blad.

De *POSTRIJDER* verschijnt s woensdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, Groote Markt, te Tongeren.

DE POSTRIJDER
DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

Twee maal per week, 4 fr. per jaar.
Een maal » 3 »
Een blad afzonderlijk 10 centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen : 15 centiemen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad : 1 frank den drukregel.

TWEEDE BLAD

De Congo.

Van de Congo, onze nieuwe Belgische kolonie, zou men soms meenen dat dit nieuwe zwarte land eene zuivere en pure sukkursaal van België geworden is, waar men, buiten onze zwarte pleegbroeders, niets dan Belgen tegenkomt. Men zou zich hierin echter leelijk kunnen bedriegen, daar de vrijhandel den voet voor iedereen vrijlaat, is het op sommige plaatsen heel anders gelegen.

In Katanga komt men in den handel, nijverheid of stielen bijna geen Belgen tegen.

Algemeene magazijnen : op de 11 behooren er 8 aan vreemden, vooral aan de Engelschen ; de 3 anderen behooren aan eene Engelsch-Belgische maatschappij, maar hunne beheerders zijn Engelschen.

Winkels voor de zwarten : van de 30 is er een enkele die door een Belg bediend wordt ; de andere zijn in de handen van Engelschen en Grieken.

In de nijverheid stielen en ambachten : indien men de buiten sluit, is geen enkele die door Belgen wordt beheerd, overal spelen de Engelschen de eerste rol.

Voor andere aanduiding in de voornaamste centrums van den hoogen Katanga, te Elisabethstad en in de Ster van den Congo :

Van de twee bakkerijen is er een Engelsche en een Grieksche. Al de bedienden zijn Engelschen.

De aannemer is van Italiaansche afkomst.

De mecanicien, de kok, zijn Engelschen. Het hotel « De Ster » wordt door Duitschers gehouden.

De slachter en de barbier zijn Engelschen.

De nieuwe ondernemingen voor hotels, brouwerijen en limonadefabrieken, die op touw staan te Elisabethstad, zijn allen Engelschen.

De vertegenwoordiger van eene nieuwe steenbakkerij maatschappij in Hooge Katanga is zelf geen Belg.

Te Elisabethstad is eene agencie geopend van eene Belgische Bank De bestuurder en de comptable zijn Belgen, maar eene groote Zuid-Afrikaansche succursal heeft in de Ster een bankhuis geopend, aan veel aandeeliger voorwaarden.

Die toestand van zaken legt klaar en duidelijk genoeg uit, zonder op de aanwezigheid der aangrenzende Engelsche kolonie te wijzen, het groot belang dat Engeland stelt in het beheer van den Belgischen Congo zelve, en het belang dat de Belgen zelve hebben in de goede waardeering der Engelsche regeering over het Belgisch beheer, waarmee ze zoo van nabij in betrekking staan.

Eenige economische wenken over het gebruik der scheikundige meststoffen.

Tijdens een bezoek aan de tentoonstelling van landbouw-machinieken, gebouden in de maand Maart, mij bevindende voor den stand van den ammoniaksulfaat in gezelschap van eene ingenieur landbouwers, viel het gesprek heel natuurlijk op de voordeelen van dit meststof. Een van hen maakte juiste opmerkingen over zijn gebruik. « Het is een genoegen, zegde hij, ammoniaksulfaat te gebruiken, altoos is dit meststof in sterke zakken gedaan, zeer zuiver, welke later nog kunnen dienen, hetzij om ander meststof te bevatten, hetzij om aardappelen op het veld te holen, hetzij tot welk ander doel. Het meststof is altijd goed verdeeld en goed droog en het verspreiden ervan is uiterst gemakkelijk, vooraar wiest aan dagloonen. » Deze bemerkingen van een praktisch man, ofschoon enkel op kleine bijzonderheden drag nd, hebben hun belang. Indien, onder deze ver chillige oogpunten men het ammoniaksulfaat met het sodanitraat vergelijkt bestatigt men groote verschillen Het is een aangenomen feit dat het sodanitraat ter bestemming komt in het algemeen in slechte zakken, zeer dikwijls gescheurd Deze zakken wegen soms tot 3 kilos en kunnen later zeer moeij lijk gebruikt worden

Deze koopwaar, voor vette verkocht zijnde, is er dus per 100 kil. een verlies van 3 × 0,24 = 0 fr. 72 (als basis den prijs van 24 fr. nemende.) En als men daarbij de andere kosten voegt, komt men tot 1 fr. onkoste.

Geen ander meststof heeft al deze nadeelen. De mynen van Stassfunch zelve, ofschoon het monopolie der voortbrengst van de potasachtige meststoffen hebbend, geven aan al buane voortbrengselen een zeer goed inpakseel, hetwelk later nog kan gebruikt worden Het potasachtig meststof is gelijksoortig, fijn gemalen, en zijne verspreiding gemakkelijk.

Het ware te wenschen dat, in het voordeel van den landbouw, de voortbrengers van sodanitraat denzelfden weg insloegen als de andere fabriekanten van meststoffen en eene koopwaar leverden, fijn gemalen, in goede zakken en van gelijkvormig gewicht.

JEAN BLOUX,
Landbouw-Ingenieur.

ALLERLEI NIEUWS

HOE MEN IN CHINA TROUWT. — Oude jongedames zijn in China onbekend en vrijgezellen treft men zeer zelden aan Van de zijde der ouders worden namelijk maatregelen genomen, dat de kinderen reeds zeer vroeg zullen kunnen huwen.

Onder de armen is het niet iets ongewoon, wanneer ze een pasgeboren dochter weggeven, zoodat de moeder uit een andere familie kan aannemen, opvoeden en in latere jaren haar zoon tot vrouw schenken

In vele gezinnen treft men minstens één kleine schoondochter, die in het ouderlijk huis van haar aanstaand echtgenoot moet worden grootgebracht Ouders, die slechts over een klein vermogen hebben te beschikken, zorgen er voor, hun zonen vrouwen te verschaffen, zoodra ze 20 jaar zijn geworden, en slechts weinigen houden een dochter langer dan tot op haar 16-jarigen leeftijd.

Wie een huwbaren zoon heeft en tegelijk de middelen bezit de kosten voor de aanname van een schoondochter te bestrijden, geeft zijne zaak in handen van een bevriende oude vrouw of een huwelijksbemiddelaarster, die onder haar bekenden de juiste echtgenoote voor haar cliënt tracht te ontdekken, de ouders van de beide jongelie komen slechts eenmaal samen en kennen elkaars namen gewoonlijk niet eens. De onderhandelingen worden door de koppelaarster gevoerd, die eenige verbinding tusschen beide gezinnen uitmaakt.

Is men het over alle voorwaarden eens geworden, zoo sturen de ouders den bruidegom dien der bruid een som gelds, en de verloving is tot stand gekomen.

Dit contract kan wettelijk door geen partijen worden verbroken ; zelfs de ontdekking van een bedrog van de zijde der huwelijksbemiddelaarster vernietigt het niet.

Zoodra de bruid hoort, dat ze trouwen moet, moet ze in woord en gebaar de grootste smart aan den dag te leggen, en ze wint aan bekendheid en goeden naam, als haar weeklagen poetisch is.

— VOOR UWE VLOEREN, eischt altijd de cementtegels merk **F** van G. FIEVEZ & Cie, Gent Het zijn de beste.

— GROOTHANDEL IN WIJNEN. — BERICHT AAN DE VERKOOPERS. — Heel bijzonderlijk aan te bevelen de « Château Canteloup », beste geclasseerde burgerwijn van St Estèphe, Médoc, eerste prijs op den landbouwwedstrijd van Médoc. Buitengewone wijn, gewonnen door bijzondere zorgen. Dringend verzocht niet te verwarren met andere wijnen van het oud huis L. en J. HYE DE CROM (Naamlooze Maatschappij). — Château Canteloup, St Estèphe (Médoc), Gironde, Frankrijk.

— HET HUISHOUDBOEK VAN NAPOLEON III — Enkele verzamelaars van oude geschriften bewaren nog 'n uittreksel van 't huishoudboek van keizer Napoleon III.

Een medewerker van een Italiaansch blad heeft onlangs uit dat huishoudboek enkele getallen bekend gemaakt

De burgerlijke lijst van Napoleon bedroeg maar eventjes 30 millioen frank.

Het aantal leegloopers, die onder allerlei voorwendsels van dezen keizerlijken schat teerden, steeg met den dag Op de eerste plaats placht de schoonmoeder van den keizer, de gravin van Montijo, de kas goed aan te spreken In een jaar werd haar door tusschenkomst van Rothschilds driemaal een millioen frank uitbetaald. Onder de uitgaven nemen verder de huwelijksgeschenken voor familieleden en vrienden een voorname plaats in Zoo kreeg de hertogin van Morichy 1.738.062 fr.

Belangrijkzijn ook de kosten die gepaard gingen met de geboorte van Prins Lulu. De geboorte van dezen kleinen wereldburger verslond maar eventjes de som van frs 898.000. Voor juweelen werden bij die geboorte uitgegeven fr. 25.000., voor doktoren fr. 62 000. voor vroedvrouwen 6000, aan fooien fr. 11.000 terwijl de uitzet van de kleine baby fr. 100.000 kostte.

Verder werden alle dichters en gelegenheidspoeten die de blijde gebeurtenis bezongen en beschreven hadden, rijkelijk betaald. De schoolkinderen kregen medalies, wier vervaard ging 85.000 fr kostte

De doopplechtigheid kostte met fooien inbegrepen 't aardig sommetje van 332.000 frs.

'n Duur kindje waarachtig !

PETIT-BEURRE PAREIN

— ALS koeken of als krampen
't Vee doen zweeten en doen dampen,
En in een doen krimpen van de pijn
Zal **De Kempenaar** verzachting zijn.

— VROUWENWRAAK. — Een Antwerpsch buksschieter, de heer N., doodde niet lang geleden degelieefde kat van madame X Groote ontsteltenis bij mad. X., die innig bedroeld, zoowel in hare woning als bij hare bekenden een aantal muizenvallen liet plaatsen ; toen zij ontgeveer 400 levende muizen bijeen had, sloot zij ze in een koffer aan het adres van Madame N.. die des zomers eene buitenplaats bewoont, Madame N. opende de koffer in persoon, denkende daarin eenige nieuwe mode artikelen te vinden als een geschenk van mijnheer, die de werkdagen in Antwerpen doorbracht. De muizen vlogen uit de kist en het hoes rond ; op den bodem van het koffer lag in een blikken doos een briefje aan mad. N.

« Madame !

Uw man heeft mijn kat doodgeschoten ; ik zend u mijne muizen. »

— MEN SPREEKT voor het oogenblik veel van de SUIKERIJ DER TRAPPISTEN, Vincart en zoon, welke, naar het schijnt, uitstekende koffie heeft.

— AARDIG. — Hoeveel broerkens hebt gij, Netteken ?
— Drie.
— En hoeveel zusterkens !
— Eentje, dat ben ik.

— ZIJT GEZUIVERD. — Indien gij goed geluimd wilt zijn, gezond, frische kleur genieten, zuivert dan uw bloed met de antislijmachtige Pil Walthery, het verzuiveri gsmiddel bij uitstek.

— SOLDATENHELD. — Bij een diner werd een officier geplaatst met zijn rug naar de kachel Hij hield de hitte eenigen tijd uit, maar ten slotte werd het hem te erg en vroeg hij een vuurscherm voor de kachel te plaatsen.

— Een Hollandsch krijgsman moet altijd voor het vuur standhouden, meende de gastheer.

— Maar niet in den rug, meneer, was het gevat antwoord.

— o BERICHT. — Indien uwe apotheken de borstpastil Walthéry, zoo doelmatig tegen hoest, keelpijn, niet bezit, zend een frank aan M. Léon Pirard te Verviers en gij zult vrachtvrij eene doos ontvangen.

— GOEDKOOPE MESTING VAN HET VEE. — Wilt gij goedkoop uw vee vetten, geeft het den verrijkten kokoskoek van Landen. (Eenig fabriekant.)

Rijkdom gelijk aan die van het lijnmeel, zeer verteerbaar.

Vereischt geplombeerde zakken met het gedeponeerd fabriekmerk.

.·. Bemoedigend. — Dienstmeisje. — Ik heb gehoord mevrouw dat gij een keukenmeisje gevraagt hebt.

Mevrouw. — 't Spijt me, gij komt te laat. Ik ben reeds voorzien.

Mijnheer zijn hoofd tusschen de deur stekend. — Kom overmorgen maar eens terug, meisje.

.·. Zoon : « En gij wilt me met die dame laten trouwen » ?

Vader : « Ja, zij is zeer rijk ».

Zoon : « Dat kan mij niet schelen, ze lijkt toch ouder dan gij me gezegd hebt ; dat kan men duidelijk op de lichtprent zien ».

.·. Liesje — Hoe komt dat uw haar grijs wordt, moeder ?

Moeder. — Dat komt, als kinderen ongehoorzaam zijn, en hun moeder verdriet aandoen.

Liesje. — O, moeder, wat moet gij dan grootmoeder veel verdriet aangedaan hebbn als ge jong waart.

.·. Smids Sissen ging zijm portret laten maken. Ja maar, zei de schilder, moet dat in olieverf zijn of wel in waterverf. Ha, zei Sissen, pakt maar olieverf 'k zal er dan toch vetter uit zien !

.·. *Twee moeders* — Hoe is 't met uwen jongen, madame ? loopt hij nog niet alleen ?
— Nog niet ; en de uwe ?
— De mijne wel, en heeft de uwe reeds tanden ?
— Nog niet ; en de uwe ?
— De mijne heeft ze reeds bijna allen, en babbelt hij nog niet ?
— Nog niet ; en de uwe ?
— O, de mijne klapt reeds als een advocaat.
— En ... scheert hij zich zelf of gaat hij naar den barbier ?

.·. Vanderpiepelen (die met zijne vrouw eene voorstelling in de menagerie bijwoont). — Zeg eens, mijnheer de directeur, dat moet toch veel moeite kosten om die wilde beesten tam te krijgen.

Beestentemmer. — Toch niet, het gansch geheim ligt in de oogen, met dezen blik (Vanderpiepele scherp aanziende), maak ik het weerspannigste dier zoo zacht en gewillig als een lam.

.·. Boer Vegers lag eens op sterven, men had hem de lichtmiskaars in handen gegeven om den doodstrijd te verzachten Maar als de kaars nu bijna opgebrand was, was de boer nog niet dood, en de zoon riep hem toe :

« Vader, sterft algauw, of anders moet gij nog met verbrande vingers naar het eeuwig vaderland vertrekken.

.·. Onschuld. Een klein meisje, vijf jaren oud beminde zeer veel hare moeder en grootmoeder. De verjaardag dezer laatste gekomen zijnde, zegde ze : « Ge moet God bidden, kind, dat Hij uwe grootmoeder zegene en dat zij nog veel ouder moge worden ».
Het kind bezag zijne moeder met eenige verbazing. « Welnu, wilt gij God niet bidden opdat uwe grootmoeder oud moge worden » !
« Ja, maar » ! antwoorde he kind « ze is zoo oud, ik zal eerder bidden dat zij jong worde ».

Belangrijk bericht. — Bij uw bezoek te BRUSSEL, koopt uwe juweelen, Groenselmarktstraat, 33, Huis CAMPOTOSTO, gesticht in 1856.
Horlogiën in allen aard met grooten afslag

—o— **La Nationale**, gevestigd te Parijs in 1830, behandelt alle combinaties Verzekeringen op het Leven en Lijfrenten.
Meer dan 613 millioen reserve.
Voorname agent : H. JACQUEMINOT, Rue des Eburons 34, Luik.

—o— **Migraine, hoofd- en tandpijn névralgies**, plots genezen door een **cachet Gauthier**, 1 en 2 fr. de doos van 6 en 13, bij uwen apotheker. Zooniet, wendt u ot deapotheek Gauthier, Mechelen.

Damen Dokteur:
Mme DAVIO-VERKOYEN,
Billy-straat, n° 98a, Luik [Bonne femme]
Ontvangt van 2 tot 4 uren.

Dr van SOEST 10, RUE CELESTINES, LIÈGE (PONT D'AVROY)
Gewezen Kliniekoverste aan de Hoogeschool
Specialiste der ziekten der **waterorgaanen**. Raadpl. 8-9 u. 3-7 u., 's zondags 9-11 u.

CAKES DE BEUKELAER

—o— KUNSTVOORWERPEN. — HUWELIJKSGESCHENKEN. — BRONZEN VAN BATBEDIENNE.
Marmers. Schilderijen,
Sèvres, Saxe, Copenhague (echtheid gewaarborgd). Kleine meubels.
Paul Guastalla, 39, Koninklijke straat, Brussel. — Telefoon 4925.

—o— Groot fabriek van FIJNE CIGAREN
L. Thiriart-Andrien, 66, Rue Jean d'Outremeuse, 66, Luik.
Vier millioen cigaren in magazijn.
Alle bestellingen worden geleverd in droogte en fijne cigaren. — Telefoon 6195.

ASTHMA
Zij allen die aan het Asthma lijden, schrijft A. ESCOUFLAIRE, apotheker te Ath, die u GRATIS-FRANCO een PROEFDOOS zal zenden van PEDER en SIGARETTEN ESCOUFLAIRE
GEBRUIKSTEN VAN GENEZINGEN

VERMIJD DE GRIEP
door de maag en den darm eene goede werking te verzekeren; gebruik daartoe de **GRAINS DE VALS**, bij dosis van één of twee korrels voor het avondeten, tweemaal per week.

HUIS COLLÉE
— GROOTE MARKT, TONGEREN —
NIEUWE EN SCHOONE KEUS IN
PORTE-MONNAIES
— VOORDEELIGE PRIJZEN. —

Bij G. Van Even-Pansaer,
VLASMARKT, TE TONGEREN,
altijd te bekomen allerlei soorten van **fruit, aardappelen** en **groenten.**

ROSAMUNDE

(29e VERVOLG).

Voor Sir William Rayson en voor Ronald Hulstead was dit verloop van bijna drie maanden een tijd van voordurende en angstige spanning geweest. De wekelijke aankondiging in de « Times » was het éénige, wat den toestand dragelijk had gemaakt. Week op week verzekerde hun het afwezige meisje dat alles wel was ; en buiten deze gedrukte verzekering had Sir William sleehts het vertrouwen op hare deugd en hare karakterkracht, die hij leende en had helpen vormen. Hij bad Rosamunde in kleinigheden op de proef gesteld en haar altoos rechtschapen en flink gevonden. Hij twijfelde dus ook niet of zij zou het vrijwillig zich opgelegde offer weten te dragen en door alle moeilijkheden zich dapper weten heen te slaan.

— Wij moeten onze ziel in lijdzaamheid beziten, zegde hij tot Ronald, wanneer het onstuimige zoeken van den jongen man even vruchteloos bleef, als de meer kalme en methodische nasporingen van den detective. Wij moeten afwachten. Zij heeft zich ongelukkigerwijze in haar hoofd gezet dat zij niet uw vrouw mag worden, en een tijdlang kan zij bij dit besluit volharden. Maar ik geloof niet dat hare genegenheid voor mij eene scheiding op den duur zal uithouden ; en evenmin geloof ik dat Lady Chilwort nog een lang leven voor zich heeft. Hare gezondheid was reeds jaren geleden ondermijnd.

Kort na dit gesprek bracht de wekelijksche aankondiging aan Ronald eene nieuwe oorzaak tot bezorgheid. Hij las :

« Verwacht niet, in eenigen tijd van mij iets te hooren. Wij verlaten Engeland. Maar onze veiligheid is verzekerd. Wij gaan om rede en van gezondheid naar een warmer klimaat. — R. R. »

Toen deze aankondiging verscheen, waren Rosa en hare moeder reeds in de golf van Biscaye — die brieschende leeuwin, die soms zoo zacht kan wezen als een lam, en die ditmaal de vruchtenboot heel genadig behandelde. En weldra stoomden zij door de Zuilen van Herkules de groote binnenzee in, waar winter en mist onbekende grootheden schijnen. De geur van oranjebloesems verwelkomde haar te Valencia, en met de hulp van den kapitein vonden zij daar een heldere woning met drie ruime kamers en een balkon tegen het zuiden.

Na het lezen van die laatste aandiging moest Ronald inderdaad Sir William's raad opvolgen en zijne ziel bezitten in lijdzaamheid, aangezien er niets anders te doen viel. Maar daarom toch zat hij lichamelijk niet stil. Hij leidde een zwervend bestaan op het vasteland, dwalend langs de kusten der Middellandsche Zee en navraag doende in alle rustige badplaatsjes, die Rosa met mogelijkheid tot verblijf zou hebben kunnen gekozen.

Geen plekje tusschen Genua en Spezia en tusschen Napels en Palermo liet hij ondoorsnuffeld. Maar het vermoeden, dat hij in Spanje moest gaan zoeken, kwam nooit in hem op. Hij kende Rosamunde's liefde voor Italië, en hij meende dat ook de Italiaansche moeder zou hunkeren naar haar geboorteland. Tot de Italiaansche kusten dus beperkte hij zijne wandelingen, en den ganschen winter bracht hij met dit vruchteloos zoeken door. Daarbij verzuimde hij niet, in de voornaamste Italiaansche bladen aankondigingen te plaatsen. Zijn noodkreet luidde als volgt :

« R. H. aan R. R. — Waarom zijt gij zoo wreed, mij te verstooten ? Mijne plaats is aan uwe zijde, waar gij ook wezen moogt. Indien gij mij ooit hebt liefgehad, maak dan aan deze bittere scheiding een einde. »

Er kwam geen antwoord op de roepstem.

— Hartloos schepsel, om mij zoo te behandelen ! riep hij dan in zijne verbolgenheid. Maar dan dacht hij weer : Is zij veilig ? Leeft zij nog ?

Hij toefde te Napels, rusteloos, en het dwalen moede, en maakte zich gereed naar Engeland terug te keeren.

Daar kreeg hij van sir William Rayson een telegram, dat hem in eens uit den put van verslagenheid deed opvliegen in den hemel van hoop :

« Vluchtelingen gevonden. Kom naar Valencia, Spanje, Hotel Royal. »

Ja, zij waren dan eindelijk gevonden. Of, beter gezegd, zij hadden zich laten vinden. Rosamunde zelf had zich aangemeld.

In een langen brief, geschreven bij het ziekbed harer moeder, deed zij aan William Rayson verslag van haar offer en van haar wedervaren sedert zij zijn huis verliet. En zij maakte nu ook niet langer een geheim van de plaats haars verblijfs, die trouwens reeds door het postmerk zou zijn verraden geworden.

XVI.

Na verzekering van de hartelijkste liefde en innige beden om vergiffenis, schreef Rosamunde als volgt :

« Eerst nu het einde zoo nabij is, voel ik mij vrij om u de schuilplaats mijner moeder te openbaren. De vrees dat gij haar wederom naar het gesticht zoudt doen terugbrengen, zat in haar zoo vast, dat ik tot geheimhouding wel verplicht bleef, ofschoon ik weet dat gij, liefste vader, haar niet zonder de meest gebiedende noodzakelijkheid, weer in die treurige gevangenis zoudt hebben willen opsluiten.

» Laat mij dit u nog zeggen : Dat ik haar heb liefgehad met al de liefde die een dochter voor eene moeder voelen kan, en dat het mij een zoete troost zal blijven, hare laatste levensdagen nog te hebben kunnen beveiligen en verzoeten.

» Hare uren zijn geteld, zoo verzekert mij de bekwame Duitsche geneesheer, die haar met de meeste zorg behandeld heeft. Kom dus tot ons, lieve vader, om afscheid te nemen van de vrouw, die gij zeker in gelukkiger dagen innig moet hebben lief gehad, en die nooit dan met het volste vertrouwen van uwe goedheid over u gesproken heeft, ook terwijl zij vreesde dat gij haar weer naar 't gesticht zoudt terugzenden. Komt haastig, opdat gij zelf nog uer van overtuigen moogt, dat haar geest nu volkomen helder is. — Uwe altijd liefhebbende dochter, Rosamunde. »

Deze brief verlichtte William Rayson's gemoed onuitsprekelijk. Zij had dus het geheim harer geboorte niet vernomen.

Rosa was de zijne noch, — zijne dochter, tot hem opziende met kinderlijke genegenheid. Hunne verhoudin tot elkaar, altijd zoo gelukkig, was nog dezelfde gebleven. Lady Chilworth had het geheim der tragische geschiedenis verzwegen. — Blijkbaar wist Rosamunde evenmin iets van hare afkomst van vaderskant als van hare moeders misdaad.

Die maanden aan de Spaansche kust waren voor Rosamunde niet al te ongelukkig geweest, niettegenstaande de scheiding van vader en beminde. Want zij gaf aan de arme moeder liefde voor liefde — te inniger nog, omdat zij wist dat dat samenzijn nog slechts van korten duur zou mo en wezen. Verplegen, helpen, troosten, opbeuren, zoo lang het nog dure mocht, — dit was Rosamunde's zware taak; en haar moed hield haar daarbij staande. Moeder en dochter waren een van hart ; maar van het verleden der moeder wist de dochter zoo goed als niets. De moeder nu sprak er nooit over ; en de dochter, wel voelend hoeveel pijnlijks er in moest zijn geweest, vroeg er niet naar. Zij praatten met elkaar over de bergen en de zee, over kinderen en bloemen, over al het schoons dat natuur en leven hun te zien gaven, en over de boeken die zij samen lazen. De romans van Walter Scott behaagden de invalide altoos. Want op veertigjarigen leeftijd was de geest dezer vrouw nog eenvoudig en geheel onverdorven gebleven. De groei ervan had stilgestaan toen de deur van het krankzinnigengesticht zich achter haar sloot ; en van dit oogenblikaf had zij nog slechts éene gedachte en één verlangen gehad : naar het kind, dat op den dag van haar huwelijk haar ontnomen was.

Al wat George Chilworth haar gegeven had, — rijkdom, positie en bewonderende vrienden, — het was haar alles als niets geweest tegenover dat éene verlies. Toch was zij hem dankbaar gebleven en tot aan de crisis van Rosamunde's gevaarlijke ziekte, had zij zich onderworpen aan zijnen wil. Hij was haar eerste en eenige minnaar ; maar, hartstochtelijke liefde had zij nooit voor hem gehad. Als de ridderlijke galantuomo, als een wezen van hoogere orde, was hij gekomen en had haar weggehaald uit de kleine hel van het lingeltangelleven dat haar destijds reeds walgde. Er waren geen aanbiedingen van juweelen en een weelderig leven noodig geweest om haar uit Napels weg te lokken. Chilworth had haar rondweg gezegd dat hij arm was en zij wilde zijne armoede deelen. Zij verweet hem ook niets, toen hij na eenige weken reeds haar zegde dat hij naar Engeland terug moest en haar in Italië moest achterlaten, totdat hij voor zich zelf en haar eene positie zou hebben verworven.

De roes van zijnen hartstocht voor haar was toen reeds vervlogen ; en hij was zichzelf alweer geworden : vormelijk, koud, eerzuchtig, hoewel niet zonder eer en geweten. Had hij gezworen dat hij haar nooit verzaken zou en voor haar en haar kind zou blijven zorgen. En dit deed hij ook. Maar het stond te betwijfelen of hij haar ooit zou hebben getrouwd, indien William Rayson sedert de schooljaren grooter invloed over hem had, daarop zoo sterk bij hem had aangedrongen. Door dien trouwen vriend vermaand, en zelf toch altijd nog min of meer onder de bekoring harer schitterendeschoonheid, had Sir George Chilworth een stap gedaan, dien hij zelf beschouwde als eene ongeëvenaarde edelmoedigheid : hij had de café-chantant-zangeres tot zijne vrouw gemaakt, — maar slechts onder voorwaarde dat zij zich scheiden zou van haar kind, dat door vrienden moest worden opgevoed en nooit hare ouders zou mogen kennen. Mariana zou de kleine nu en dan mogen gaan bezoeken, maar slechts onder het masker van eene verre verwante. Deze voorwaarde nu hield voor de moeder eene onmogelijkheid in, bleef tussehen haar en Chilworth het onoverkomelijke struikelblok. Als vrouw, als echtgenoote, was Mariana alles wat de trotsche en eerzuchtige Engelschman wenschen kon. Enkel als moeder was zij weerbarstig en onhandelbaar. (*W. v.*)